

Asia: VN/33762/2023

Arviointimuistio terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä arviointimuistiosta

Akava ry pitää tärkeänä terveydensuojelulainsäädännön ajanmukaistamista ja kiittää mahdollisuudesta lausua arviointimuistiosta. Terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus on perusteltu ja ajankohtainen ottaen huomioon muuttunut toimintaympäristö, lisääntynyt tutkimustieto sekä tarpeet selkeyttää sääntelyä muiden lakien kanssa.

Terveellinen elinympäristö on olennainen osa työ- ja toimintakykyä ylläpitävää yhteiskuntaa. Uudistuksen tulee vahvistaa ennaltaehkäisyyn perustuvaa terveyden suojelua, painottaa työntekijöiden terveyden turvaamista työympäristöissä sekä mahdollistaa nykyistä tehokkaampi ja riskiperusteisempi valvonta. Ympäristö- ja ilmastokysymysten merkitys on kasvava osa terveydensuojelua ja tämä on hyvin huomioitu muistiossa.

Luku 1 - Taustaa kokonaisuudistuksesta

Luku 2 - Nykytilan kuvaus

Yleistä

Työpaikat ovat keskeisiä toimintaympäristöjä. On tärkeää, että terveydensuojelulain ja työsuojelulainsäädännön vastuut selkeytetään. Akava painottaa erityisesti:

- Ennaltaehkäisevän valvonnan ja näyttövastuun kehittämistä
- Työpaikkojen näkökulman integroimista terveydensuojeluun
- Psykososiaalisen ympäristön ja mielenterveyden merkityksen vahvistamista

Kannatamme arviointimuistiossa esitettyä lähestymistapaa, jossa korostetaan kansallisen ja EU-lainsäädännön yhteensovittamista, valvonnan vaikuttavuutta ja selkeyttä. Uudistuksen avulla on mahdollisuus myös varautua ilmastonmuutoksen ja ympäristöterveyteen kohdistuvien uusien uhkien hallintaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osaamisen kehittäminen, täydennyskoulutus ja myös koulutuksen saatavuus on tärkeä huomioida.

Luku 1 - Yleiset säännökset

Kannatamme lain nimikkeen säilyttämistä terveydensuojelulakina.

Akava pitää tärkeänä, että käsitteet ja eri luokitukset ovat selkeästi määriteltyjä ja perusteltuja. Lisäksi kannatamme esimerkkitapausten lisäämistä perusteluihin lain soveltamisen selkeyttämiseksi.

Terveyden käsite kattaa niin fyysisen kuin henkisen terveyteen. Akava pitää tärkeänä, että terveyttä edistäessä ja ennaltaehkäisevyyttä kasvattaessa huomioidaan mielenterveys yhtäläisesti fyysisen terveyden rinnalla.

Luku 2 - Viranomaiset ja niiden tehtävät

Tulevan lupa- ja valvontaviraston riittävä resurssointi on erityisesti huomioita, jotta viranomaistoiminnan laatu ja saatavuus on varmistettavissa. Tällöin voidaan vaikuttaa myös yhtenäisempään lupa- ja valvontatoimintaan.

Valvonnan riskiperusteisuus on perusteltua toiminnan vaikuttavuuden kehittämiseksi.

Luku 4 - Ilmoituksenvarainen toiminta

-

Luku 5 - Talousvesi ja lämmin käyttövesi

-

Luku 6 - Jätteet ja jätevedet

-

Luku 7 - Asunnon ja muun oleskelutilan sekä yleisten alueiden terveydelliset vaatimukset

Pidämme tärkeänä, että erityisesti varhaiskasvatuksen, opetuksen ja muiden lasten ja nuorten oleskelutilojen terveydelliset riskit huomioidaan korkeina ja näihin kohdistetaan säännöllistä valvontaa.

Luku 9 - Hautausmaat ja hautaaminen

-

Luku 10 - Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

-

Luku 11 - Tutkimuslaboratoriot ja maksut

-

Luku 12 - Kiellot ja määräykset

-

Luku 13 - Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Luku 14 - Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

-

Luku 15 - Erinaisia säännöksiä

-

Tietojärjestelmät

-

Terveydensuojelulain hallintomenettelyjen arviointi ja kehittämistarpeet

-

Liite 1 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/5015)

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Ympäristövaikutukset

-

Muut ihmisiin kohdistuvat yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Savinko Lotta
Akava ry